

व्यष्टी अध्ययन पद्धती

सहा. प्रा. नंदकिशोर आत्माराम पाटील

भूगोल विभाग प्रमुख

दोशी वकील आर्ट्स कॉलेज आणि जी. सी. यू. बी. सायन्स आणि कॉमर्स कॉलेज,
गोरेगाव ता. माणगाव जि. रायगड

आणि

डॉ. देवकर भाऊसाहेब सोनाजी,

(भूगोल विभाग) सहयोगी प्राध्यापक व संशोधन मार्गदर्शक,
संत रामदास महाविद्यालय, घनसावंगी, जि. जालना.

सारांश

सामाजिक संशोधनात व्यष्टी अध्ययन पद्धतीचा तथ्य संकलनासाठी उपयोग केला जातो. म्हणजे तथ्ये कसे शोधून काढावयाचे आणि त्याचे निष्कर्ष काय येतील हे बघण्यासाठी या तंत्राचा संशोधन प्रक्रियेत वापर करून घेतला जातो. एककाचा सर्वांगीण अभ्यास करणे हा या तंत्राचा प्रमुख उद्देश असतो. ही एक गुणात्मक संशोधन पद्धत आहे. ज्यामध्ये मर्यादित संख्येतील घटना किंवा परिस्थिती आणि त्यांच्या संबंधांचे सखोल, संदर्भात्मक विश्लेषण समाविष्ट असते. ही पद्धत सामाजिक विज्ञान, शिक्षण, व्यवसाय आणि आरोग्य संशोधनात विशेषतः प्रचलित आहे, जिथे जटिल घटना वास्तविक जीवनातील संदर्भामध्ये समजून घेतल्या पाहिजेत. व्यष्टी अध्ययन अन्वेषणात्मक, स्पष्टीकरणात्मक किंवा वर्णनात्मक असू शकतात. डेटा संकलनात सामान्यतः मुलाखती, निरीक्षणे आणि दस्तऐवज विश्लेषण यासारखे अनेक स्रोत समाविष्ट असतात.

बीजसंज्ञा :- व्यष्टी अध्ययन पद्धती, व्याख्या, वैशिष्ट्ये, गृहितके, प्रकार, फायदे, तोटे

